STAROVEKÁ ČÍNA

- Prírodné podmienky boli rôznorodé, prvé civilizácie vznikli v povodí riek Jang'c'tiang a Chuang-che. Ustálil sa tu záhradnícky spôsob pestovania pôdy.
- Existovali tu zavlažovacie zariadenia, podobne ako v Indii a Mezopotámii.
- Prvý štát v Číne vznikol okolo roku1500 pred n. l.
- Panovník bol najvyšším veliteľom vojska a najvyšším kňazom. Nazýval sa synom nebies a dnes mu hovoríme cisár. Opieral sa o armádu, správu krajov a vyberačov daní.
- V r. 221 207 pred n.l. vládol prvý zvrchovaný (vládol celej ríši) cisár Číny,
   Čching'š'chuang-ti. Začal stavať pred nepriateľmi Čínsky múr.
- Čínsky múr má dĺžku asi 3 000 km a šírka asi 6 m.
- V rokoch 206 pred n. l. až 220 n. l. vládla dynastia Chan, za ktorej Čína dosiahla najväčší rozmach.
- Číňania sa sami naučili obrábať bronz i železo. Poznali znakové písmo, ktoré maľovali štetcom na hodváb či papier.
- Boli známi mnohými objavmi ako papier, kompas, pušný prach, hodváb a porcelán.

Náboženstvo:

Lao'c založil taoizmus - filozofický smer, ktorý hlásal, že človek je úzko spätý s
prírodouv harmónii. Konfucius pomohol vzniknúť konfucionizmu, ktorý sa zaoberal
morálnymi problémami spoločnosti.

STAROVEKÁ INDIA

- Civilizácia sa tu začala rozvíjať v 4. tisícročí p.n.l. a prvou takou civilizáciou bola Harappská, ktorej centrom bolo mesto Harappa a druhým najvýznamnejším mestom bolo Mohedžo-Daro.
- Tieto mestá svedčia o vyspelosti civilizácie našli sa siete vodovodov a kanalizacií.
- Obyvateľstvo sa živilo väčšinou poľnohospodárstvom, a to najmä chovom dobytka (je ich posvätným zvieraťom.)
- O ich vyspelosti svedčí i vlastné písmo, ktoré však nie je rozlúštené.

Delenie spoločnosti:

- Spoločnosť sa delila na 4 hlavné kasty:
- 1. brahmani (kňazi) najvyššie postavenie, zaisťovali priazeň bohov kultovnými rituálmi, boli radcami kráľov

- 2. kšatrovia (bojovníci) z nich pochádzali aj vládcovia (radžovia), členovia ozbrojených družín
- 3. vaišjovia slobodní roľníci, remeselníci, obchodníci (najpočetnejšia vrstva)
- 4. šudrovia zotročení potomkovia najstaršieho.

Náboženstvo:

- Hinduizmus veľmi bohatý na príbeh, veľké množstvo bohov. Naznámejší Brahma,
   Višna a Šiva. Karmický princíp a princíp reinkarnácie.
- Budhizmus Tvrdí, že každá existencia je utrpením. Úlohou človeka je hľadať cestu na
  jeho prekonanie. Klúčom je poznávanie. Výsledkom má byť Nirvana, teda oslobodenie,
  blaženosť.